

VALSTYBINĖ ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJA

2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2022-02-22

Vilnius

VADOVO ŽODIS

Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos (toliau – VATESI) misija – vykdyti branduolinės energetikos objektų ir veiklos, susijusios su branduolinėmis ir branduolinio kuro ciklo medžiagomis, saugos valstybinį reglamentavimą ir priežiūrą, siekiant apsaugoti visuomenę ir aplinką nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio.

VATESI vykdoma Branduolinės energetikos saugos reglamentavimo ir priežiūros programa įgyvendina VATESI misiją ir pagrindinius 2021 m. VATESI veiklos prioritetus – vykdyti galutinai sustabdytą Ignalinos atominės elektrinės (toliau – Ignalinos AE) energijos blokų ir jų eksploatavimo nutraukimo saugos priežiūrą, vykdyti radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginių statybos ir eksploatavimo saugos priežiūrą, užtikrinti Lietuvos Respublikos prisiimtų tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo įsipareigojimų vykdymą ir vykdymo priežiūrą, tobulinti branduolinės saugos reglamentavimo ir priežiūros sistemą, pagal kompetenciją dalyvauti kaimyninių šalių branduolinių elektrinių saugos vertinime bei atstovauti šiuo ir kitais VATESI kompetencijos klausimais Lietuvos interesus tarptautinėse organizacijose ir pagal kompetenciją pasirengti galimoms branduolinėms ir radiologinėms avarijoms Lietuvoje ir už jos ribų.

VATESI strateginis tikslas – vykdant valstybinį reglamentavimą ir priežiūrą siekti, kad būtų užtikrintas Lietuvoje aukštas branduolinės energetikos saugos lygis¹. Strateginio tikslo pasiekimui įvertinti buvo numatyti du efekto kriterijai, kurie 2021 m. buvo pasiekti:

- antrojo ir aukštesnio lygio neįprastųjų įvykių pagal Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES) 2021 m. Lietuvos Respublikoje esančiuose branduolinės energetikos objektuose nebuvo;

- atvejų, kai netaikiams tikslams buvo panaudotos Lietuvos Respublikoje esančios branduolinės medžiagos, branduolinės dvejopo naudojimo prekės ar vykdomi moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla, susijusi su branduolinio kuro ciklu, 2021 m. nebuvo.

2021 m. VATESI, tinkamai vykdydama galutinai sustabdytuose Ignalinos AE 1-ajame ir 2-ajame energijos blokuose eksploatuojamų saugai svarbių konstrukcijų, sistemų ir komponentų priežiūrą, Ignalinos AE radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginių saugos vertinimą bei Ignalinos AE išmontavimo ir dezaktyvavimo saugos priežiūrą bei pagal kompetenciją dalyvaudama kaimyninių šalių branduolinių elektrinių saugos vertinime, prisidėjo įgyvendinant Lietuvos Respublikos Aštuonioliktosios Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, iniciatyvas Energetinio saugumo stiprinimo (242.2, 242.4) ir Veiksmingos krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo sistemos (246.1) srityse.

Minint VATESI 30-metį 2021 m. gruodžio 9 d. buvo surengta nuotolinė konferencija „Branduolinės saugos reguliavimo iššūkiai“, kurios metu buvo aptarti saugos iššūkiai, kurie yra aktualūs dabar ir bus aktualūs artimiausiu metu, sprendžiant branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo, radioaktyviųjų atliekų sutvarkymo, avarinio pasirengimo, branduolinių medžiagų kontrolės, branduolinio saugumo ir kitus su sauga susijusius klausimus. Per tris

¹ Branduolinės energetikos sauga suprantama kaip branduolinė sauga, branduolinės energetikos srities veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais radiacinė sauga, branduolinės energetikos objektų ir branduolinių bei branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinė sauga, Lietuvos Respublikos prisiimtų tarptautinių įsipareigojimų dėl branduolinio ginklo neplatavimo vykdymas.

dešimtmečius sukaupia saugos reguliavimo patirtis ir kompetentingų specialistų žinios padeda VATESI sėkmingai šiuos klausimus spręsti.

Branduolinės energetikos saugos užtikrinimo klausimai yra aktualūs įvairioms suinteresuotosioms šalims, tarp jų ir tarptautinei bendruomenei. Todėl VATESI privalo ne tik užtikrinti, bet ir pateikti atitinkamus įrodymus, kad Lietuvos Respublikos branduolinės, radiacinės ir fizinės saugos reglamentavimo ir priežiūros sistema atitinka tarptautinius branduolinės saugos reikalavimus ir tarptautinių organizacijų bei išsivysčiusių šalių pripažintą gerąją praktiką. VATESI, įgyvendindama nacionalinius tikslus, 2021 m. tęsė aktyvų bendradarbiavimą su TATENA, Europos branduolinę saugą reguliuojančiųjų institucijų grupe (toliau – ENSREG), Vakarų Europos šalių branduolinę saugą reguliuojančiųjų institucijų asociacija (toliau – WENRA), Europos branduolinį saugumą reguliuojančiųjų institucijų asociacija (toliau – ENSRA), užsienio šalių branduolinę, radiacinę ir fizinę saugą reguliuojančiomis institucijomis.

Apibendrinti VATESI veiklos rezultatai ir pasiekti tikslai rodo, kad 2021 m. VATESI tinkamai atliko pavestas branduolinės energetikos saugos valstybinio reglamentavimo bei priežiūros funkcijas ir tokiu būdu svariai prisidėjo prie aukšto branduolinės energetikos saugos lygio Lietuvos Respublikoje užtikrinimo ir visuomenės bei aplinkos apsaugos nuo žalingo jonizuojančios spinduliuotės poveikio.

I SKYRIUS STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS KONTEKSTO (APLINKOS) ANALIZĖ

Ignalinos AE išmontavimo ir dezaktyvavimo bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo procesų kompleksiskumas, sudėtingumas ir gausa, Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos saugaus eksploatavimo nutraukimo klausimai, šalia Vilniaus pradėtas eksploatuoti Baltarusijos AE 1-asis energijos blokas, šios elektrinės 2-ajame energijos bloke pradėti fizikinio paleidimo darbai, Covid-19 pandemija – tai veiksniai, 2021 m. turėję įtakos VATESI strateginiam tikslui pasiekti ir strateginiam planui įgyvendinti. Tačiau VATESI, turėdama 30 metų veiklos patirtį branduolinės energetikos saugos valstybinio reglamentavimo ir priežiūros srityje, 2021 m. sėkmingai vykdė pavestas funkcijas ir įgyvendino visus strateginiame veiklos plane numatytus uždavinius ir priemones.

ANTRASIS SKIRSNIS STRATEGINIŲ TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

1 strateginis tikslas: Aukštas branduolinės energetikos saugos lygis					
1 lentelė. Strateginį tikslą įgyvendinančios programos ir atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas.					
Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur)			
		Patvirtintas asignavimų planas	Patikslintas asignavimų planas	Faktiškai panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų patikslintame plane, dalis (proc.)*
1	2	3	4	5	6
01.01	Branduolinės energetikos saugos reglamentavimas ir priežiūra	1948	1948	1904,4	97,76
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>		0	0	0	0
		-	-	-	-

* – Nepanaudota 2,24 proc. (43,6 tūkst. Eur) asignavimų: dėl neužimtų pareigybų ir darbuotojų laikino nedarbingumo ir dėl neįvykusių tarnybinių komandiruočių.

VATESI strateginiam tikslui pasiekti buvo parengta ir 2021 m. vykdoma Branduolinės energetikos

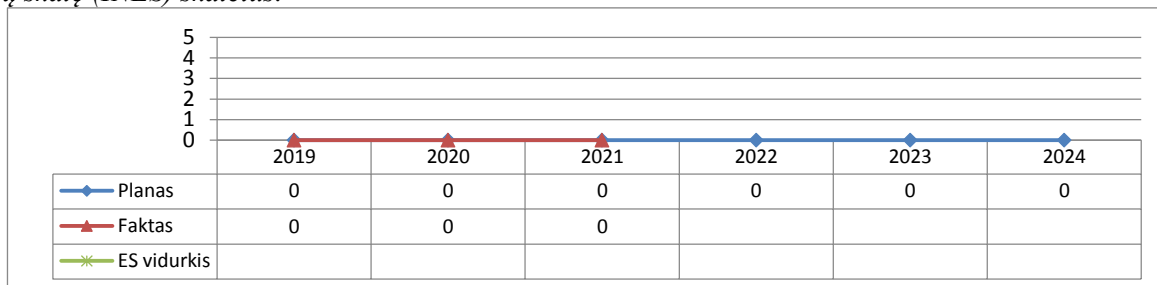
saugos reglamentavimo ir priežiūros programa (toliau – Programa), turinti du tikslus:

- Užtikrinti veiksmingą branduolinės energetikos saugos valstybinę priežiūrą;
- Užtikrinti tinkamą branduolinės energetikos saugos valstybinį reguliavimą.

Strateginio tikslo pasiekimui įvertinti numatyti du efekto kriterijai, kurie 2021 m. buvo pasiekti:

- E-01-01 – antrojo ir aukštesnio lygio neįprastųjų įvykių pagal Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES) skaičius Lietuvos Respublikos branduolinės energetikos objektuose (siektina reikšmė – 0).

1 grafikas. Antrojo ir aukštesnio lygio neįprastųjų įvykių pagal Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES) skaičius.

2019–2021 m. efekto kriterijaus E-01-01 siektinos reikšmės buvo pasiektos, kadangi antrojo ir aukštesnio lygio neįprastųjų įvykių pagal Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES) Lietuvos Respublikoje esančiuose branduolinės energetikos objektuose nebuvo.

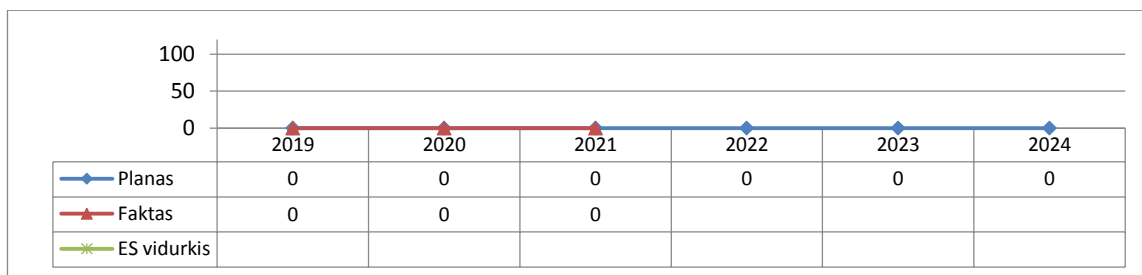
VATESI, 2021 m. vykdydama galutinai sustabdytuose Ignalinos AE energijos blokuose eksploatuojamų saugai svarbių konstrukcijų, sistemų ir komponentų priežiūrą, panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginių statybos ir eksploatavimo saugos priežiūrą, Ignalinos AE 1-ojo ir 2-ojo energijos blokų įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo saugos priežiūrą bei tobulindama branduolinės energetikos saugos reglamentavimo ir priežiūros sistemą, svariai prisidėjo prie to, kad efekto vertinimo kriterijaus E-01-01 siektina reikšmė 2021 m. būtų pasiekta.

2021 m. Ignalinos AE užregistruoti 8 neįprastieji įvykiai, apie kuriuos vadovaujantis nustatytais reikalavimais privaloma pranešti VATESI (2020 m. tokių įvykių buvo 7). Trys iš 2021 m. identifikuotų neįprastųjų įvykių buvo susiję su mažų branduolinių medžiagų kiekių apskaitos, kai nebuvo tinkamai identifikuotos ir apskaitytos įvairiuose prietaisuose esančios branduolinės medžiagos, neatitikimais, įvykusiais ankstesniais metais. Kiti neįprastieji įvykiai buvo susiję su elektros tiekimo sistemos užtikrinimo priežiūros trūkumais, panaudoto branduolinio kuro išlaikymo baseinų vandens kokybės laikinu pablogėjimu ir panaudoto branduolinio kuro tvarkymu karštojoje kameroje. Aukščiau nurodytų neįprastųjų įvykių metu nebuvo pažeisti radionuklidus sulaikantys ir (ar) jonizuojančiąją spinduliuotę slopinantys barjerai, darbuotojų apšvitos ir patalpų taršos radionuklidais lygis neviršijo nustatytų leistinų normų, radionuklidai į aplinką nepateko, šie įvykiai neturėjo įtakos branduolinės saugos užtikrinimui. Pagal Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES) 2021 m. įvykę neįprastieji įvykiai buvo klasifikuoti žemiau skalės ribų, t.y. 0 lygiu. Tai, kad neįprastieji įvykiai neturėjo įtakos saugai, rodo aukštą branduolinės energetikos saugos lygį Ignalinos AE ir kituose branduolinės energetikos objektuose.

Lėšos, panaudotos Programai įgyvendinti, užtikrino veiksmingą VATESI vykdomą branduolinės energetikos saugos valstybinę priežiūrą bei svariai prisidėjo prie efekto vertinimo kriterijaus E-01-01 siektinos reikšmės 2021 m. pasiekimo.

- E-01-02 – atvejų, kai netaikiams tikslams naudojamos Lietuvos Respublikoje esančios branduolinės medžiagos, branduolinės dvejopo naudojimo prekės ar vykdomi moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla, susijusi su branduolinio kuro ciklu, skaičius (siektina reikšmė – 0).

2 grafikas. Atvejų, kai netaikiams tikslams naudojamos Lietuvos Respublikoje esančios branduolinės medžiagos, branduolinės dvejopo naudojimo prekės ar vykdomi moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla, susijusi su branduolinio kuro ciklu, skaičius.

2019–2021 m. efekto kriterijaus E-01-02 siektinos reikšmės buvo pasiektos, kadangi Lietuvos Respublikoje esančios branduolinės medžiagos, branduolinės dvejopo naudojimo prekės ir vykdomi moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla, susijusi su branduolinio kuro ciklu, buvo naudojamos tik taikiems tikslams.

VATESI, 2021 m. vykdydama Lietuvos Respublikos priimtų tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo išipareigojimų įgyvendinimo priežiūrą (tikrino branduolinių medžiagų turėtojų Europos Komisijai teikiamas ataskaitas ir deklaracijas, Europos Komisijai teikė ataskaitas už VATESI apskaitoje esančias branduolines medžiagas (WLTC branduolinių medžiagų balanso zona), atliko ūkio subjektų patikrinimus, teikė informaciją TATENA apie vykdomus mokslinius tyrimus ir taikomąją veiklą, susijusią su branduolinio kuro ciklu, ir kt.), svariai prisidėjo prie to, kad efekto vertinimo kriterijaus E-01-02 siektina reikšmė būtų pasiekta. Kad Lietuvos Respublikoje nenustatyta nedeklaruotinos veiklos, taip pat savo patikrinimų išvadose patvirtino Europos Komisija ir TATENA, kurių inspektoriai 2021 m. lankėsi Lietuvoje ir tikrino branduolines medžiagas turinčius ūkio subjektus.

Lėšos, panaudotos Programai įgyvendinti, užtikrino veiksmingą VATESI vykdomą Lietuvos Respublikos priimtų tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo išipareigojimų įgyvendinimo priežiūrą ir svariai prisidėjo prie efekto vertinimo kriterijaus E-01-02 siektinos reikšmės 2021 m. pasiekimo.

2021 m. VATESI, vykdydama Programą, prisidėjo įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 11.5.11. veiksmą „Telkti tarptautinę paramą Lietuvos pozicijai dėl Astravo AE ir užtikrinti koordinuotą Lietuvos institucijų dalyvavimą sprendžiant branduolinės saugos ir aplinkosaugos klausimus ES institucijose, tarptautinėse organizacijose ir dvišalių santykių darbotvarkėse“, 11.5.16. veiksmą „Pradėti išmontuoti Ignalinos atominės elektrinės reaktorių įrangą“ ir 11.7.5. veiksmą „Organizuoti nacionalinio lygio pratybas, siekiant sustiprinti pasirengimą galimai branduolinės elektrinės, esančios Baltarusijos Respublikoje, Astravo rajone, avarijai“:

- vykdė branduolinės energetikos srities veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo procesus ir priėmė sprendimus dėl licencijų išdavimo ar pakeitimo tik įsitikinusi licencijuojamos veiklos sauga (pasiekta reikšmė – 100 proc.; planuota reikšmė – 100 proc.);
- išnagrinėjo ir įvertino pateiktas ataskaitas, projektus ir kitus saugos pagrindimo dokumentus branduolinės energetikos saugos požiūriu (pasiekta reikšmė – 100 proc.; planuota reikšmė – 100 proc.);
- atliko patikrinimus, prižiūrėjo kaip šalinami jų metu nustatyti trūkumai (pasiekta reikšmė – 100 proc.; planuota reikšmė – 100 proc.);
- vykdė tarptautinius išipareigojimus ir laiku parengė bei pateikė ataskaitas pagal tarptautinius išipareigojimus branduolinio ginklo neplatavimo srityje (pasiekta reikšmė – 99 proc.; planuota reikšmė 100 – proc. (*paaiškinimus dėl atskirų kriterijų reikšmių žr. 10 puslapyje*));
- rengė ir tvirtino teisės aktus, susijusius su Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos veikla ar branduolinės energetikos sauga (pasiekta reikšmė – 100 proc.; planuota reikšmė – 100 proc.);
- konsultavo branduolinės energetikos saugos klausimais (pasiekta reikšmė – 100 proc.; planuota reikšmė – 90 proc.).

Svarbiausi VATESI 2021 m. atlikti darbai:

VATESI išnagrinėjo ir nustatytais terminais įvertino visus gautus saugą pagrindžiančius dokumentus (iš viso buvo gauti 292 saugą pagrindžiantys dokumentai), kuriuos Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo, Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo ir šiuos įstatymus įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka VATESI pateikė licencijų, leidimų ir laikinųjų leidimų turėtojais bei pareiškėjais, siekdami pagrįsti savo vykdomos ar planuojamos vykdyti licencijuojamos veiklos saugą.

- **Galutinai sustabdytų Ignalinos AE 1-ojo ir 2-ojo energijos blokų ir jų eksploatavimo nutraukimo saugos priežiūra:**

VATESI tęsė saugos vertinimo darbus, susijusius su VĮ Ignalinos atominės elektrinės pateiktu prašymu

išduoti licenciją vykdyti Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimą – išnagrinėjo ir pateikė pastabas saugos analizės ataskaitai, skirtai pagrįsti Ignalinos AE galutiniame eksploatavimo nutraukimo plane numatytų veiklų saugų įgyvendinimą, taip pat pateikė pastabas Ignalinos AE 2-ojo energijos bloko periodinio saugos vertinimo ataskaitai, skirtai aprašyti eksploatuojamų įrenginių būklę ir pagrįsti jų tinkamą funkcijų atlikimą iki sekančio periodinio saugos vertinimo bei prireikus numatyti saugos gerinimo priemones.

VATESI išnagrinėjo ir suderino Ignalinos AE 1-ojo energijos bloko reaktoriaus įrangos (vandens komunikacijos esančios žemiau ir virš reaktoriaus, reaktoriaus aušalo valymo sistema, priverstinės cirkuliacijos kontūras, pagrindiniai cirkuliaciniai siurbiai, garo separatoriai ir kita stipriai užteršta įranga) esančios A1 bloke išmontavimo ir dezaktyvavimo projektus bei projekto pakeitimus susijusius su nuleidimo vamzdynų ir metalo konstrukcijų esančių 101/1 pastato A1-bloke aukščiau +16,20 žymos 409/1,2; 407/1,2; 413/1,2 pat. išmontavimu; 117/1 pastato (kuriame buvo sumontuota 1-ojo bloko reaktoriaus avarinio aušinimo sistema) inžinerinių sistemų ir likusių įrenginių išmontavimo ir dezaktyvavimo projektus ir jų saugos analizės ataskaitas.

VATESI išnagrinėjo ir pateikė teigiamą išvadą dėl įrangos (vandens komunikacijos esančios žemiau ir virš reaktoriaus, reaktoriaus aušalo valymo sistema, priverstinės cirkuliacijos kontūras, pagrindiniai cirkuliaciniai siurbiai, garo separatoriai, kuro perkrovimo kompleksas ir kita stipriai užteršta įranga) išmontavimo iš Ignalinos AE 2-ojo bloko reaktoriaus bendrųjų duomenų sąvado bei Ignalinos AE 119 pastato, 101/1,2 pastato G, D-blokuose, kuriuose buvo įrengtos termofikacinė sistema, turbinų bei daeratorių įranga inžinerinių sistemų ir likusių įrenginių išmontavimo ir dezaktyvavimo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitų – dokumentų pagrindžiančių, kad vykdant juose numatytus darbus, gyventojai, taip pat ir aplinkinių valstybių nepajus jokio neigiamo poveikio.

Taip pat VATESI išnagrinėjo ir suderino nebereikalingų ir nebenaudojamų statinių (140/3 pastatas su jam priklausančia 174v galerija), esančių Ignalinos AE aikštelėje, galutinių radiologinių tyrimų programas bei pagal šias programas atliktų darbų ataskaitas.

- Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimo saugos priežiūra:

VATESI išnagrinėjo ir suderino Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos (toliau – Maišiagalos RAS) fizinės saugos užtikrinimo planą (eksploatavimo nutraukimo etapas), Maišiagalos RAS požemio trasos galutinių radiologinių tyrimų programą bei Maišiagalos RAS rūsio kaupio ir požemio trasos vamzdžių medžiagų radiologinio apibūdinimo aprašą.

VATESI, 2019–2021 m. atlikusi Maišiagalos RAS eksploatavimo nutraukimo saugą pagrindžiančių dokumentų saugos peržiūrą ir įvertinimą bei įsitikinusi, kad planuojama vykdyti Maišiagalos RAS eksploatavimo nutraukimo veikla atitinka jai keliamus branduolinės, radiacinės ir fizinės saugos reikalavimus ir, vykdant šią veiklą, darbuotojai, gyventojai ir aplinka bus tinkamai apsaugoti nuo jonizuojančios spinduliuotės poveikio, 2021 m. gegužės 13 d. išdavė licenciją vykdyti Maišiagalos RAS eksploatavimo nutraukimą.

2021 m. VATESI tęsė saugos vertinimo darbus pagal VI IAE pateiktą paraišką gauti licenciją vežti branduolinio kuro ciklo medžiagas ir Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 1 priede nurodytas branduolines ir daliąsias medžiagas nustatytais kiekiais. Buvo išnagrinėti ir suderinti šie saugą pagrindžiantys dokumentai: VI Ignalinos AE branduolinio kuro ciklo medžiagų, branduolinių ir daliųjų medžiagų vežimo veiklos aprašas, Pervežamų branduolinio kuro ciklo medžiagų, branduolinių ir daliųjų medžiagų saugos užtikrinimo tvarkos aprašas, Personalo, vežant branduolinio kuro ciklo medžiagas, branduolines ir daliąsias medžiagas, įvykus avarijai, būtinų veiksmų planas, Branduolinio kuro ciklo medžiagų, branduolinių ir daliųjų medžiagų vežimo iš Maišiagalos RAS fizinės saugos užtikrinimo planas.

- Panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginių statybos ir eksploatavimo saugos priežiūra:

VATESI išnagrinėjo ir suderino Panaudoto branduolinio kuro saugyklos (PBKS-2) saugą pagrindžiančius dokumentus (*įrangos, skirtos trijų tipų konteinerių tvarkymui PBKS-2 karštojoje kameroje, priėmimo ir bandymų programą, galutinės saugos analizės ataskaitos priedą (pažeisto kuro tvarkymas) ir modifikacijos „šviežio branduolinio kuro patalpinimas laikinoje panaudoto branduolinio kuro saugykloje (PBKS-2)“ techninį sprendimą*), Kietųjų radioaktyviųjų atliekų išėmimo iš esamų saugyklų (157 ir 157/1 statiniai) ir išankstinio rūšiavimo komplekso (B2-2 projektas) saugą pagrindžiantį dokumentą (*komplekso eksploatavimo reglamentą*), Kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir saugojimo komplekso (B3/4 projektas) saugą pagrindžiančius dokumentus (*karštųjų bandymų) ataskaitas, technologinį reglamentą, galutinę saugos analizės ataskaitą ir pripažinimo tinkamu eksploatuoti programos įvykdymo galutinę ataskaitą*), Trumpaamžių labai mažai radioaktyviųjų atliekų atliekyno saugą pagrindžiančius dokumentus (*atliekyno eksploatavimo technologinį reglamentą, pirmosios radioaktyviųjų atliekų dėjimo į atliekyną kampanijos programą (pripažinimo tinkamu eksploatuoti programą) ir atliekyno fizinės saugos sistemos efektyvumo įvertinimo ataskaitą*).

- Lietuvos Respublikos priimtų tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo išpareigojimų įgyvendinimo priežiūra:

2021 m. VATESI darbuotojai tikrino tiesiogiai Europos Komisijai atsiskaitančių branduolinių medžiagų turėtojų teikiamas ataskaitas ir deklaracijas, konsultavo jas teikiančius ūkio subjektus, Europos Komisijai teikė ataskaitas ir deklaracijas už branduolines medžiagas, kurias ūkio subjektai apskaito VATESI branduolinių medžiagų balanso zonoje. Įgyvendinant trišalio garantijų susitarimo papildomąjį protokolą, Europos Komisijai bei TATENA teikė deklaracijas apie branduolinės energijos panaudojimą ir kitus su branduolinio kuro ciklu susijusius mokslinius tyrimus ar taikomąją veiklą Lietuvoje. 2021 m. VATESI atstovai dalyvavo 17-oje Komisijos strateginių prekių licencijų išdavimo klausimams spręsti posėdžių, kartu su kitomis institucijomis vykdė strateginių prekių kontrolę ir teikė išvadas dėl dvejopo naudojimo prekių eksporto. 2021 m. VATESI pateikė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai 51 išvadą dėl tokių prekių eksporto.

- Branduolinės energetikos srities veiklos licencijavimo procesų vykdymas ir sprendimų priėmimas dėl licencijų išdavimo ar pakeitimo:

2021 m. VATESI nagrinėjo 7 paraiškas:

- paraišką išduoti licenciją vykdyti Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimą (licencija išduota 2021 m. gegužės 13 d.);
- paraišką išduoti leidimą vykdyti IAE 1-ojo bloko turbinų salės boksų konstrukcijų išmontavimą 1-ojo energijos bloko galutinio sustabdymo ir eksploatavimo nutraukimo metu (2301 projektas) (leidimas išduotas 2021 m. spalio 22 d.);
- paraišką išduoti leidimus pradėti pramoninį branduolinės energetikos objektų (kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginio ir kietųjų radioaktyviųjų atliekų saugyklos (B3/4) eksploatavimą;
- paraišką pakeisti licenciją Nr. 16.1-93 (2017) eksploatuoti radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginį (kietųjų radioaktyviųjų atliekų išėmimo ir pradinio apdorojimo, B2-1 projektas) ir licenciją Nr. 2/2004 eksploatuoti branduolinės energetikos objektus (licencijos pakeistos 2021 m. rugpjūčio 21 d.);
- paraišką išduoti licenciją vykdyti šių branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimą: Ignalinos AE 1-ojo energijos bloko, Ignalinos AE 2-ojo energijos bloko, kietųjų radioaktyviųjų atliekų saugyklų (155, 157, 157/1 pastatai), skystųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginių (bitumavimo ir cementavimo įrenginiai (150 pastatas));
- paraišką išduoti licenciją vežti branduolinio kuro ciklo medžiagas ir branduolines bei dališias medžiagas; - paraišką išduoti licenciją Branduolinės saugos įstatymo 1 priede nustatytais kiekiais įsigyti, turėti ir naudoti nurodytas branduolines medžiagas ir dališias medžiagas (licencija išduota 2021 m. gruodžio 20 d.).

Taip pat 2021 m. buvo parengta arba atnaujinta 13 licencijų turėtojų dokumentų, kuriais pagrindžiama licencijuotų veiklų sauga, sąrašų. Siekiant visus dėl licencijavimo iškilusius klausimus išspręsti laiku, nuotoliniu būdu buvo reguliariai organizuojami susitikimai su pareiškėjais tiek specialistų, tiek ir vadovybės lygiu.

2021 m. VATESI išdavė 6 licencijas, suteikiančias teisę verstis veikla jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje branduolinės energetikos objekte ir 1 laikinąjį leidimą, suteikiantį teisę verstis veikla jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje branduolinės energetikos objekte bei panaikino 1 licencijos verstis veikla jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje branduolinės energetikos objekte galiojimą. Be to, 2021 m. buvo pakeisti 34 licencijų verstis veikla jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje branduolinės energetikos objekte priedai.

- Branduolinės energetikos saugą reglamentuojančių teisės aktų rengimas:

Siekiant užtikrinti efektyvų branduolinės energetikos saugos reglamentavimą, 2021 m. buvo patvirtinti ar pateikti tvirtinti 19 teisės aktų, rengti dar 26 teisės aktų projektai. Šiais pakeitimais buvo siekiama šalinti teisinio reglamentavimo spragas, gerinti ūkio subjektų veiklos priežiūrą, mažinti našlą ūkio subjektams. VATESI atitinkamais metais planuojami tobulinti teisės aktai nurodomi tų metų Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų rengimo ir peržiūros metiniame plane, o planai 5 metams – Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų tobulinimo programoje 2020–2024 metams (šie dokumentai skelbiami VATESI interneto svetainėje).

- Ūkio subjektų veiklos patikrinimai:

2021 m. VATESI specialistai atliko 62 patikrinimus. Didžioji dalis – 49 patikrinimai – buvo atlikti VĮ Ignalinos AE, 2 patikrinimai atlikti UAB „Dekra Industrial“, po 1 patikrinimą UAB „SMT Group“, UAB „Kranų technika“, UAB „Svertas Group“, UAB „Neonaksa“, UAB „Elklita“, UAB mokslinis-techninis susivienijimas „NOVATEX“, VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra, UAB „Techpromas“, UAB „Montuotojas“, UAB „Corpus A“ ir UAB „Monrema“.

Patikrinimų metu pagrindinis dėmesys buvo skirtas patikrinti, kaip yra vykdoma galutinai sustabdytų

Ignalinos AE energijos blokų saugai svarbių konstrukcijų, sistemų ir komponentų techninė priežiūra, kaip įgyvendinami saugos reikalavimai, vykdant 1-ojo ir 2-ojo energijos blokų išmontavimo ir dezaktyvavimo darbus, atliekant panaudoto branduolinio kuro ir kitų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo darbus, vykdant radioaktyviųjų atliekų vežimą, kaip užtikrinama branduolinės energetikos objektų ir branduolinių medžiagų fizinė sauga, radiacinė sauga, priešgaisrinė sauga, kibernetinis saugumas, avarinė parengtis, branduolinio ginklo neplatinto kontrolė, kaip vykdomi VĮ Ignalinos AE darbuotojų mokymai bei užtikrinama jų kompetencija.

2021 m. atliktų patikrinimų metu buvo nustatyti 7 pažeidimai ir 11 mažareikšmių teisės aktų reikalavimų pažeidimų. Dalis pažeidimų buvo susiję su teisės aktų nuostatų, įpareigojančių ūkio subjektus nustatyti tam tikrų procesų vykdymo tvarką ir laikytis savo vadybos sistemos arba kituose normatyviniuose techniniuose dokumentuose nurodytų įsipareigojimų, nesilaikymu, kiti pažeidimai nustatyti fizinės saugos, saugai svarbių kėlimo įrenginių, eksploatavimo nutraukimo ir avarinės parengties priežiūros srityse.

VĮ Ignalinos AE eksploatuojamuose branduolinės energetikos objektuose pažeidimų ir gerosios praktikos neatitikčių, dėl kurių tiesioginės įtakos galėjo būti viršytos darbuotojų apšvitos dozės, pažeisti radionuklidus sulaikantys ir (ar) jonizuojančiąją spinduliuotę slopinantys barjerai, galėjo pablogėti saugai svarbių įrenginių savybės, į aplinką išmetamų radionuklidų aktyvumas galėjo viršyti radionuklidų išmetimo į aplinką plane nustatytas ribines vertes, taip pat pažeidimų ir gerosios praktikos neatitikčių, susijusių su saugaus eksploatavimo sąlygų nesilaikymu, nustatyta nebuvo. Nustatyti pažeidimai ūkio subjektų yra šalinami laiku ir tinkamai. Vidutiniška atliktų patikrinimų trukmė – 1 diena.

2021 m. buvo patvirtinti 4 nauji ir atnaujinta 13 kontrolinių klausimynų-ataskaitų.

2021 m. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtoje Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų pažangumo vertinimo ataskaitoje (švieslentėje) VATESI pažangumo indeksas buvo įvertintas 8,53 balais (8 vieta iš 47 institucijų). VATESI ir toliau sieks plėsti pažangių priemonių taikymą ūkio subjektų veiklos priežiūros srityje.

- **Ūkio subjektų konsultavimas:**

2021 m. VATESI konsultavo ūkio subjektus ir valstybės institucijas branduolinės energetikos saugos užtikrinimo klausimais. VATESI suteikė 70 konsultacijų žodžiu ir 2 rašytines konsultacijas (konsultacijos elektroniniu paštu). Aktualiausi klausimai – dėl veiklos įteisinimo vadovaujantis Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymu, dėl paraiškos licencijai gauti dokumentų rengimo, fizinės saugos, radiacinės saugos, branduolinių medžiagų kontrolės ir apskaitos užtikrinimo bei Baltarusijos AE saugos užtikrinimo.

- **Dalyvavimas nagrinėjant branduolinės saugos reikalavimų įgyvendinimą Baltarusijos AE:**

2021 m. VATESI ir toliau aktyviai dalyvavo ENSREG organizuotoje Baltarusijos AE streso testų rezultatų įgyvendinimo veiksmų plano peržiūroje – analizavo gautą informaciją, dalyvavo rengiant saugą gerinančių priemonių įgyvendinimo tarpusavio peržiūros ataskaitą, teikė išvadas bei pasiūlymus dėl streso testų rekomendacijų įgyvendinimo peržiūros ekspertų grupės bei Streso testų peržiūros tarybos nariams. Baltarusijos AE streso testų peržiūros ataskaita 2021 m. lapkričio 24 d. buvo patvirtinta ENSREG posėdyje. Šioje ataskaitoje nurodoma, kad Baltarusijai dar yra likę pilnai neįgyvendintų priemonių, taip pat pateikti du pasiūlymai kaip galėtų būti toliau gerinama Baltarusijos AE sauga. Taip pat buvo išnagrinėta informacija apie Baltarusijos AE projektą pagal Branduolinės saugos konvencijos 17 straipsnį, siekiant įvertinti šios elektrinės galimą radiologinį poveikį Lietuvai, ir pateiktos išvados Baltarusijos Ekstremaliųjų situacijų ministerijai – didžioji dalis prašomos informacijos iki šiol nepateikta.

Taip pat VATESI ir toliau tęsė susirašinęjimą su Baltarusijos Ekstremaliųjų situacijų ministerija ir šios ministerijos Branduolinės ir radiacinės saugos departamentu – kartojo senus bei kėlė naujus saugos užtikrinimo klausimus dėl Baltarusijos AE, nagrinėjo pateiktus atsakymus, rengė išvadas bei atitinkamą informaciją Lietuvos suinteresuotoms institucijoms bei visuomenei.

- **Kiti darbai:**

Pasibaigus Branduolinės ir radiacinės saugos reglamentavimo ir priežiūros sistemos tarptautinio vertinimo pakartotinei misijai (angl. Integrated Regulatory Review Service follow-up mission, toliau – IRRS pakartotinė misija), vykusiai 2020 m. lapkričio 16 – gruodžio 2 dienomis, TATENA 2021 m. sausio mėn. pateikė ataskaitą, kurioje apibendrinti atliktos IRRS pakartotinės misijos rezultatai ir pateikiamos rekomendacijos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, VATESI ir Radiacinės saugos centrui dėl radioaktyviųjų atliekų būsimo galutinio sutvarkymo reglamentavimo, dėl saugos analizės atnaujinimo prieš uždariant atliekynus, dėl neplanuotų patikrinimų branduolinės energetikos objektuose atlikimo reglamentavimo ir dėl nekontroliuojamų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių radiacinės saugos reglamentavimo tobulinimo.

IRRS pakartotinės misijos ataskaitoje pateiktoms rekomendacijoms ir pasiūlymams įgyvendinti buvo parengtas Lietuvos branduolinės ir radiacinės saugos reglamentavimo ir priežiūros sistemos tarptautinio

vertinimo pakartotinės misijos ataskaitoje pateiktų rekomendacijų ir pasiūlymų įgyvendinimo veiksmų planas, kuris 2021 m. birželio 2 d. patvirtintas bendru Lietuvos Respublikos energetikos ministro, Radiacinės saugos centro direktoriaus pavaduotojos, laikinai vykdančios direktoriaus funkcijas, ir Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įsakymu Nr. 1-134/V-59/22.3-83.

Vadovaujantis Europos Sąjungos Tarybos 2014 m. liepos 8 d. direktyvos 2014/87/Euroatomas, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/71/Euroatomas, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema (OL 2014 L219, p.52) 8e straipsnio nuostatomis, IRRS pakartotinės misijos ataskaita buvo pateikta Europos Komisijai ir išplatinta Europos Sąjungos valstybėms narėms.

2021 m. buvo atliktas pakartotinis VATESI kokybės vadybos sistemos, sertifikuotos nuo 2015 m. birželio 1 d., sertifikavimo auditas. Audito tikslas – įvertinti atitikimą Lietuvos standarto LST EN ISO 9001:2015 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“ reikalavimams. Remiantis teigiamais sertifikavimo audito rezultatais, 2021 m. birželio 1 d. VATESI išduotas atitikties sertifikatas, patvirtinantis VATESI kokybės vadybos sistemos atitikimą Lietuvos standarto LST EN ISO 9001:2015 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“ reikalavimams.

2021 m. gegužės 12 d. VATESI dalyvavo civilinės saugos pratybose, kurių metu buvo tikrinamas tarnybų pasirengimas reaguoti į galimai įvykusią avariją Baltarusijos AE.

2021 m. spalio 29 d. parengti klausimai kitų šalių ataskaitoms, pateiktoms Jungtinės panaudoto kuro tvarkymo saugos ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugos konvencijos 7-ajam apžvalginiam susitikimui.

Siekiant VATESI bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo 2021 m. toliau buvo tobulinama vidaus administravimo informacinė sistema (toliau – VAIS), skirta kompiuterizuotam procesų valdymui. VAIS gerina darbo efektyvumą rengiant ir derinant teisės aktus, skiriant užduotis ir atliekant jų vykdymo kontrolę bei registruojant ir valdant dokumentus. 2021 m. buvo pagerintas elektroninių dokumentų skaičiaus santykio su visų VATESI tvarkomų dokumentų rodiklis nuo 65 % iki 80 %.

2021 m. VATESI atstovai ir toliau dalyvavo tarpžinybinėje komunikacijos specialistų darbo grupėje bei įgyvendino Integruoto strateginės komunikacijos plano priemones: koordinavo visuomenės informavimo veiksmus su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, informuojant visuomenę apie saugos problemas Baltarusijos AE.

2021 m. vykdant Branduolinės energetikos saugos reglamentavimo ir priežiūros programą, iš esmės buvo pasiektos arba viršytos visos siektinos rezultato ir produkto vertinimo kriterijų reikšmės.

2 lentelė. Programos vertinimo kriterijų pasiektos reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		2021 m. siektina (planuota) reikšmė	2021 m. pasiekta (faktinė) reikšmė	Įgyvendinimas (proc.)
1 tikslas – užtikrinti veiksmingą branduolinės energetikos saugos valstybinę priežiūrą				
R-01-01-01-01	Poveikio priemonių taikymo dokumentuose nurodytais terminais pašalintų pažeidimų dalis (procentais)	100	100	100
R-01-01-01-02	Pirmojo lygio įvykių (pagal Tarptautinės atominės energijos agentūros Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (toliau – INES skalę), susijusių su pakopinės apsaugos (angl. <i>defence in depth</i>) principo užtikrinimo trūkumais, skaičius	ne daugiau 1	0	2021 m. tokių įvykių nebuvo.
R-01-01-01-03	Pirmojo lygio įvykių (pagal INES skalę), susijusių su radionuklidų išmetimais ir apšvita jonizuojančiąja spinduliuote, skaičius	ne daugiau 1	0	2021 m. tokių įvykių nebuvo.
R-01-01-01-04	Įvykių, susijusių su svarbių ir ypač svarbių įrenginių pažeidimais dėl tyčinių veikų, ir įvykių, susijusių su branduolinių ir	ne daugiau 1	0	2021 m. tokių įvykių nebuvo.

	branduolinio kuro ciklo medžiagų, jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių, naudojamų verčiantis branduolinės energetikos srities veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, kontrolės praradimu, (pagal INES skalę klasifikuojamų kaip pirmojo lygio įvykiai), skaičius			
1 tikslas 1 uždavinys – autorizuoti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai priskirtos priežiūros srities veiklas ir vykdyti jų priežiūrą				
P-01-01-01-01-01	Priimtų sprendimų dėl paraiškų gauti ar pakeisti licenciją teisės aktų nustatytais terminais dalis (procentais)	100	100	100
P-01-01-01-01-02	Tinkamai išnagrinėtų ir įvertintų saugą pagrindžiančių bei kitų saugos požiūriu aktualių dokumentų dalis (procentais)	100	100	100
P-01-01-01-01-03	Metiniame patikrinimų plane numatytų patikrinimų apimties įvykdymas (procentais)	100	100	100
P-01-01-01-01-04	Laiku Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos parengtų ir Tarptautinei atominės energijos agentūrai, Europos Komisijai ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai pateiktų išvadų, ataskaitų, deklaracijų ar kitos informacijos branduolinio ginklo neplatavimo srityje dalis (procentais)	100	99	99 ¹
P-01-01-01-01-05	Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos darbuotojų, vykdančių branduolinės energetikos saugos valstybinę priežiūrą, prieinamumo prie visų Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos informacinių sistemų užtikrinimo dalis (procentais)	96	97,3	101,3 ²
2 tikslas – užtikrinti tinkamą branduolinės energetikos saugos valstybinį reguliavimą				
R-01-01-02-01	Branduolinės energetikos saugos teisės aktų neatitikčių tarptautinėms sutartims, Europos sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktams skaičius	0	0	0
2 tikslas 1 uždavinys – tobulinti branduolinės energetikos saugos reglamentavimo ir priežiūros sistemą				
P-01-01-02-01-01	Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų rengimo ir peržiūros metiniame plane nustatytų darbų apimties įvykdymas (procentais)	100	100	100
P-01-01-02-01-02	Konsultacijų suteikimas ūkio subjektams teisės aktų nustatytais terminais (procentais)	90	100	111,1 ³

¹ P-01-01-01-01-04 vertinimo kriterijaus „Laiku Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos parengtų ir Tarptautinei atominės energijos agentūrai, Europos Komisijai ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai pateiktų išvadų, ataskaitų, deklaracijų ar kitos informacijos branduolinio ginklo neplatavimo srityje dalis (procentais)“ 2021 m. pasiekta reikšmė buvo 99 proc. (siektina reikšmė – 100 proc.), kadangi 2021 m. II-ame ketvirtyje dėl žmogiškojo faktoriaus buvo pavėluota pateikti vieną iš 79 teiktų ataskaitų (branduolinių medžiagų inventorinio kiekio pasikeitimo ataskaita Europos komisijai). Nežymus vėlavimas neturėjo neigiamo poveikio tarptautinių įsipareigojimų vykdymui.

² P-01-01-01-01-05 vertinimo kriterijaus „Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos darbuotojų, vykdančių branduolinės energetikos saugos valstybinę priežiūrą, prieinamumo prie visų Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos informacinių sistemų užtikrinimo dalis (procentais)“ buvo 97,3 proc. (siektina reikšmė – 96 proc.), kadangi 2021 m. organizuojant darbą nuotoliniu būdu buvo užtikrintas didesnis VATESI darbuotojų, vykdančių branduolinės energetikos saugos valstybinę priežiūrą, prieinamumas prie VATESI informacinių sistemų.

³ P-01-01-02-01-02 vertinimo kriterijaus „Konsultacijų suteikimas ūkio subjektams teisės aktų nustatytais terminais (procentais)“ buvo 100 proc. (siektina reikšmė – 90 proc.), kadangi visos konsultacijos ūkio subjektams buvo suteiktos teisės aktų nustatytais terminais.

Ataskaitoje nurodytais darbais ir pasiektais rezultatais VATESI prisidėjo įgyvendinant Lietuvos Respublikos Aštuonioliktosios Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 242.2 iniciatyvą „Absoliuti Baltarusijos atominės elektrinės blokada ir jos siekis ES mastu“, 242.4 iniciatyvą „Saugus Ignalinos branduolinės jėgainės uždarymas“, 246.1 iniciatyvą „Veiksmingos krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo sistemos parengimas“ ir Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 11.5.11. veiksmą „Telkti tarptautinę paramą Lietuvos pozicijai dėl Astravo AE ir užtikrinti koordinuotą Lietuvos institucijų dalyvavimą sprendžiant branduolinės saugos ir aplinkosaugos klausimus ES institucijose, tarptautinėse organizacijose ir dvišalių santykių darbotvarkėse“, 11.5.16. veiksmą „Pradėti išmontuoti Ignalinos atominės elektrinės reaktorių įrangą“ ir 11.7.5. veiksmą „Organizuoti nacionalinio lygio pratybas, siekiant sustiprinti pasirengimą galimai branduolinės elektrinės, esančios Baltarusijos Respublikoje, Astravo rajone, avarijai“ ir tinkamai atlikti branduolinės energetikos srities ir šios srities veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais saugos (šios veiklos branduolinės saugos, radiacinės saugos, fizinės saugos, branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės, taip pat kitų reikalavimų, atsirandančių dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo įsipareigojimų) valstybinio reglamentavimo ir priežiūros funkcijas.

VATESI vykdytos valstybinio reglamentavimo ir priežiūros veiklos rezultatų tiesioginė nauda visuomenei – užtikrintas aukštas branduolinės energetikos saugos lygis Lietuvos Respublikoje ir apsaugota visuomenė ir aplinka nuo žalingo jonizuojančios spinduliuotės poveikio.

III SKYRIUS

KITŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ (PLĖTROS PROGRAMOS) ĮGYVENDINIMAS

2021 m. VATESI dalyvavo įgyvendinant 2021–2030 m. branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtros programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. vasario 3 d. nutarimu Nr. 76 „Dėl 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtros programos patvirtinimo“. Šios plėtros programos dėka VATESI, pasitelkusi mokslinės – techninės paramos organizacijų paramą, galėjo išsamiau įvertinti saugą pagrindžiančius dokumentus ir teisės aktų nustatyta tvarka priimti tinkamai pagrįstus sprendimus dėl licencijų ir leidimų išdavimo.

Viršinininkas

Michail Demčenko